

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ประวัติราชวงมาตรฐาน

ครูผู้สอน ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์

ครูจันทิมา อนุกุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐานได้
๒. นักเรียนบอกขั้นตอนการแสดงรำวงมาตรฐานได้
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์

รำวงมาตรฐาน

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ร่างมาตรฐานของกรมศิลปากร

เผยแพร่โดย : คณาวุฒิ กังวาลเนาวรัตน์

เผยแพร่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=DC8UuSEDPoo&t=343s>

รำวงมาตรฐาน

เพลง งามแสงเดือน

ประวัติรำวงมาตรฐาน

ประวัติรำวงมาตรฐาน

รำวงมาตรฐาน เดิมเรียก
การแสดงชุดนี้ว่า “รำโทน”

“รำโทน” เป็นการรำและร้องของชาวบ้าน ซึ่งจะมี
ผู้ชายและผู้หญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบ ๆ ครกตำข้าวที่วาง
คว่ำไว้ หรือไม่ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมีโทนเป็นเครื่องดนตรี
ประกอบจังหวะ ลักษณะการรำ และการร้องเป็นไปตาม
ความถนัด ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้

ในช่วงระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๔ – ๒๔๘๘ เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒
ทหารญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นที่ตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๘
ธันวาคม ๒๔๘๔ เพื่อเจรจาขอตั้งกองทัพอากาศในประเทศไทยโดยใช้เส้นทางต่าง ๆ
ในแผ่นดินไทยลำเลียงเสบียงอาหาร อาวุธและกำลังพล เพื่อใช้ในการต่อสู้กับ
ประเทศสัมพันธมิตร ซึ่งในขณะนั้นประเทศไทยมี จอมพล ป พิบูลสงคราม
เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตัดสินใจยอมให้ประเทศญี่ปุ่นเข้ามาตั้งฐานทัพ
ในประเทศไทย เพราะเกรงว่าหากปฏิเสธคงจะถูกปราบปราม ด้วยเหตุนี้เอง
ประเทศไทยจึงได้รับผลกระทบจากการรุกรานของฝ่ายสัมพันธมิตร

ประชาชนชาวไทย ได้รับความเดือดร้อน ต่างอยู่ในสถานการณ์
ที่หวาดกลัวเป็นอย่างมาก จึงได้หาวิธีการผ่อนคลายความตึงเครียด
ความหวาดผวา ด้วยการนำศิลปะพื้นบ้านที่ซบเซาไป กลับมาร้องรำ
ทำเพลงใหม่ นั่นก็คือ “การเล่นรำโทน” คำร้อง ทำนองและการแต่งกาย
ก็ยังคงเรียบง่าย เน้นความสะดวกสบาย สนุกสนาน เช่นเดิม เพลงที่นิยม
ได้แก่ เพลงไกล่เข้าไปอีกนิด ช่อมาลี ตามองตา ยวนยาเหล เป็นต้น

การแสดง รำไท่น

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ร่างมาตรฐานของกรมศิลปากร

เผยแพร่โดย : คณาวุฒิ กังวาลเนาวรัตน์

เผยแพร่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=DC8UuSEDPoo&t=343s>

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐบาลได้เล็งเห็นศิลปะพื้นบ้านอันสวยงามของไทยที่มีอยู่อย่างแพร่หลาย ควรที่จะเชิดชูให้มีระเบียบแบบแผนตามแบบนาฏศิลป์ไทย ได้มอบให้กรมศิลปากรเป็นผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงและพัฒนาการรำ (รำโทน) ขึ้นใหม่ให้มีระเบียบ แบบแผน มีความงดงามมากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านเนื้อร้อง ทำนองเพลง และนำท่ารำจากแม่บทกำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน จึงเรียกว่ารำวงมาตรฐาน

รูปแบบและลักษณะการแสดง

รำวงมาตรฐานเป็นการรำคู่ ในลักษณะรูปแบบการแสดงหมู่ แสดงเป็นคู่ชาย-หญิง จำนวน ๔ หรือ ๕ คู่ ซึ่งมีท่ารำขึ้นจากท่ารำมาตรฐานในเพลงแม่บท จำนวน ๑๗ ท่ารำ ความงามของการรำอยู่ที่กระบวนท่ารำที่มีเอกลักษณ์ในแต่ละเพลง รวมทั้งรูปแบบการแสดงในลักษณะการแปลแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา)

ขั้นตอนการรำ

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรงสองแถว หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
๒. รำแปลแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ตามทำนองเพลงและรำตามบทร้อง
๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบุชานักรบ ผู้แสดงรำเข้าเวที หรือ หันหน้าเข้าหาผู้ทำความเคารพด้วยการไหว้ ก่อนออกจากวง

การแต่งกายรำวงมาตรฐาน

การแต่งกายรำวงมาตรฐานแต่งได้ ๔ แบบ คือ

๑. แบบชาวบ้าน
๒. แบบรัชกาลที่ ๕
๓. แบบสากลนิยม
๔. แบบราตรีสโมสร

การแต่งกายร่างมาตรฐาน

ชาวบ้าน

www.facebook.com/teachernumtarn

รับกาที่๕

www.facebook.com/teachernumtarn

สากลนิยม

www.facebook.com/teachernumtarn

ราชพิธีมอสร

www.facebook.com/teachernumtarn

เพลงรำวงมาตรฐาน

๑. เพลงงามแสงเดือน
๒. เพลงชาวไทย
๓. เพลงรำซิมารำ
๔. เพลงคืนเดือนหงาย
๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
๖. เพลงดอกไม้ของชาติ
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
๙. เพลงยอดชายใจหาญ
๑๐. เพลงบุชานักรบ

การแสดง

รำวงมาตรฐาน

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ร่างมาตรฐานของกรมศิลปากร

เผยแพร่โดย : คณาวุฒิ กังวาลเนาวรัตน์

เผยแพร่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=DC8UuSEDPoo&t=343s>

ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง ประวัติร่างมาตรฐาน

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำ
และดูแลความเรียบร้อยในการ
ทำใบงานของนักเรียน

ตัวอย่างใบงานที่ ๑

เรื่อง ประวัติรำวงมาตรฐาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เพลงร่วางมาตรฐาน

ร่วางมาตรฐาน

ร่วางมาตรฐานมี
วิวัฒนาการมาจาก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

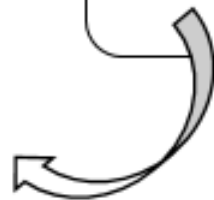
.....

.....

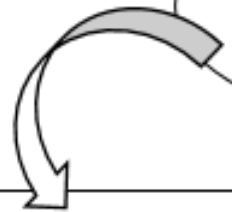
.....

.....

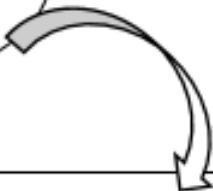
.....

ขั้นตอนการแสดงร่วาง
มาตรฐาน

การแต่งกายร่วาง
มาตรฐาน มีกี่แบบ

๔ แบบ

๑. แบบชาวบ้าน

.....

.....

.....

.....

.....

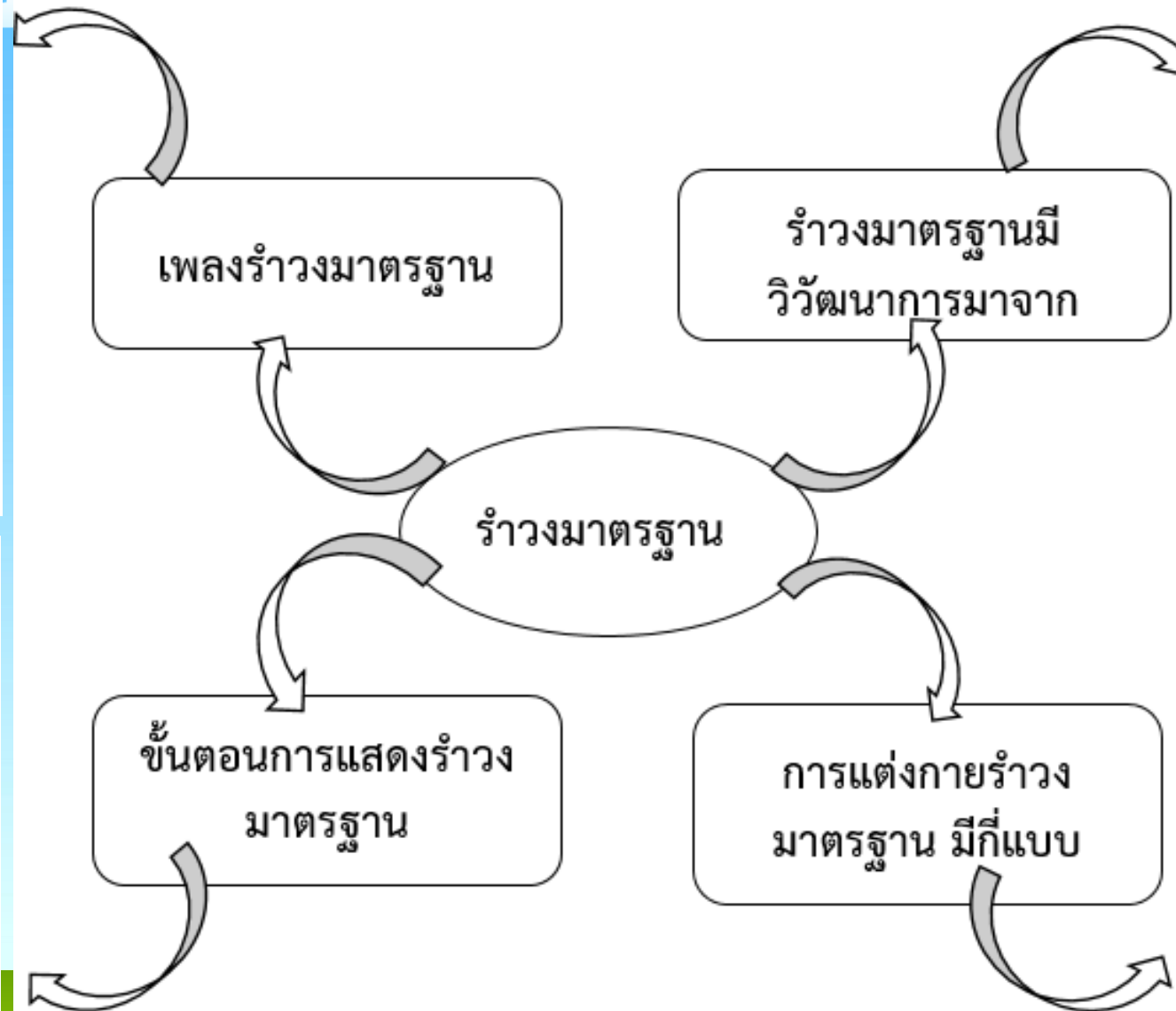
เจलयโงงานที่ ๑

เรื่อง ประวัติรำวงมาตรฐาน

๑. เพลงงามแสงเดือน
๒. เพลงชาวไทย
๓. เพลงรำซิมารำ
๔. เพลงคีนเดือนหงาย
๕. เพลงดอกไม้ของชาติ
๖. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
๙. เพลงยอดชายใจหาญ
๑๐. เพลงบุชานักรบ

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรงสองแถว หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
๒. รำแปลแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ตามทำนองเพลงและรำตามบทร้อง
๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบุชานักรบ ผู้แสดงรำเข้าเวที หรือ หันหน้าเข้าหากันทำความเคารพด้วยการไหว้

รำโทน

๔ แบบ

๑. แบบชาวบ้าน
๒. แบบรัชกาลที่ ๕
๓. แบบสากลนิยม
๔. แบบราตรีสโมสร

สรุป การเรียนรู้สำหรับวันนี้

ร่ำวงมาตรฐาน
มีวิวัฒนาการมาจากอะไร

รำกลองยาว

รำโทน

รำวงมาตรฐาน มีทั้งหมดกี่เพลง

การแต่งกาย

รำวงมาตรฐาน มีทั้งหมดกี่แบบ

บทเรียนในครั้งต่อไป

เรื่อง การแต่งกายรำวงมาตรฐาน

